

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRAȘOV
Apare de două ori pe săptămână prin îngrijirea
unui comitet de redacție.
Atelierile tipografiei „Astra” Tf 1102.
Pagini 4-6-8 Lei 2.

STEAG RIDICAT LA,
1838
GILBARITIU ȘI SFINȚIT DE LUPTULE PURTATE SUB CUTELE LUI
DE ATĂȚIA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU MUREȘENII

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BRAȘOV
B-dul REGELE FERDINAND Nr.12 Tf.1513
Abonamentul anual lei 200. Autorități și Societăți lei 500.
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 61

21 August 1941

Anu! 104

Noi să fim sănătoși!

de V. Branisce

Câte nu s'au născocit de alții în
decursul vremii, pentru ca să ne izbească
neamul în chip și fel!

Secole de-a rândul interesele politice
ale anumitor state au făcut tot ce ome-
nește le-a fost cu putință ca să ne con-
teste obârșia, continuitatea, aproape chiar
și existența.

Dar, după perioada de diletantism
științific rău intenționat, cercetări nepăr-
tinitoare au scos la iveală adevărul.

Pentru demonstrarea originii noas-
tre românești mulți învățați străini și-au
dat contribuția, am putea spune hotărâ-
toare.

Româniștii de astăzi nu pot trece
cu vederea nici cercetările fructuoase ale
unui Weigand, din domeniul dialectelor,
nici urtașa înfăptuire a lui Meyer Lübke,
pentru fixarea locului pe care-l ocupă
limba română în sânul limbilor românești,
nici interesantele cercetări ale teritoriului
de formație a limbii noastre, făcute de
profesorul Gamillschog.

Demult consideram noi polemicele
secolilor trecuți, pentru demonstrarea in-
finității sau a continuității noastre, intrate
în domeniul curiozităților istorice. Urmă-
resem cu îngăduință și cu zâmbetul pe
buză indignarea lui Mirza Costin, cere
atât de rău s'a suparat de „basnele”
mincinoase scornite de credulii Sion
Da-cilul, sau revedeam cu emoție prodi-
gioasa activitate a Școlii Ardelene, pro-
test vă contra unor detractori de speța
lui Eder sau Sulzer.

Dar, iată, epoca „basnelor” revine.

Nu de mult niște vecini bine inten-
ționați și-au dat osteneala să ne scoto-
cească trecutul și nu s'au sfîșit nici de
oboseală, nici de cheltuială pentru ca să
demonstreze lumii că poporul român s'a
așezat pe teritoriul unde se găsește astăzi
numai prin secolul al XII-lea sau al XIII-lea
și, prin urmare, nu ne rămâne altceva de
făcut decât să ne cărăbănim de pe aceste
meșaguri, unde am pătruns ca niște in-
truși și să ne lăsam moșia sub stăpâni-
rea băștinășilor de nobilă obârșie.

Lucrarea aceasta interesantă spune
multe, susține multe. Răspunsul i se va
da, probabil, de către reprezentanții che-
mați ai științei românești.

Totuși, cu toată sollicitudinea pe
care i-am acordat-o și cu tot crezământul
pe care am voit să i-l dăm, ne-a
lăsat nelămuriți în multe privințe.

Intâi: Din ce cauză s'a hotărît
poporul românesc într-o bună zi să-și
părăsească teritoriul său de formație?
Doar nu poate fi vorba de retragerea
lui Aurelian, căci formarea poporului ro-
mân se desăvârșește după această retra-
gere și durează până la așezarea Slavi-
lor, cum o atestă legile fonetice ale
limbii.

Doi: Unde au plecat Românii și
în ce epocă?

Trei: Din ce cauză s'au întors, după
atâtea secole, și s'au așezat chiar în
locurile unde se formaseră?

Patru: Când a avut loc această
întoarcere și ce documente o atestă?

Întreprind numărarea din cauza
spațiului limitat de coloană.

Așa, logofete Costin, mai încrestează
la răboj o basnă; și noi să fim sănătoși!

Transilvania să-și facă datoria

de Ion Colan

Țara are nevoie de bani și
împrumutul se numește al REIN-
TREGIRII.

Atâta știm și nici nu trebuie
mai mult.

În timp ce unii își dau viața
pentru ca România să fie iarăși
cum a fost, nouă nu ni se cer decât
bani.

Citiți zilnic listele celor ce vor
trăi mai mult decât noi, sub nu-
mele sintetic de *Erou Necunoscut*;
ai cui rămân femeile și copiii a-
cestora?

Priviți ruinele lasate de arma-
tele bolșevice; cum vreți să răsara-
din dărâmături, gospodăria de
mâne?

Uitați-vă la bisericile noastre,
transformate în grajduri de bandele
fără Dumnezeu, pe mâna cărora am
fi încaput și noi, dacă puhoiul n'ar
fi fost stăvilit de cei ce și-au dat
viața pentru asta; din ce fonduri
vreți să se înalțe spre cer clopotni-
țele, din care să răsună iarăși
glasul clopotelor izbăvirii noastre?

Când scriem așa nu ni-i gân-
dul să facem literatură naționalistă
de ocazie. Nu vrem să exploatăm
starea sufletească a cetățenilor. În-
fățișem, simplu, o realitate, poate
mult mai tristă decât ar putea-o
descrie cuvintele.

Se poate face calculul renta-
bilității banilor plasați în IMPRUMU-

TUL REINTREGIRII. Facă-l, cine
și-a condiționat rostul existenței lui
de numărul mai mare sau mai mic
al hârtiilor Bancii Naționale pe care
le-ar avea depozitate în casa de
fier sau în străjăcul patului. Noi
nu ne încurcăm în asemenea so-
cotești; nici n'avem casă de fier,
iar în salteaua noastră nu se vor
găsi decât paie. Nu ținem, însă, la
asemenea contabilitate, pentru că
avem viziunea clară a întregii
noastre avuții pământești, în cazul
când planul lui Stalin ar fi reușit,
și Europa, începând cu România,
ar fi fost bolșevizată. Ce s'ar fi ales
azi de această bogăție și unde am
fi noi azi?

Așa să gândești, rumâne, a-
tunci, când îți vei deslega băierile
pungii, spre a contribui cu ceva la
refacerea țării tale, a cărei reîntre-
gire a început.

În ordinea în care ne-am pier-
dut părți din țară, în aceeași ordine
le recâștigăm, cu o singură deose-
bire, valabilă cel puțin pentru Basa-
rabia și Bucovina: le-am dat întregi
și fără lupte și le recâștigăm pus-
tiite, plătite cu sânge, darnic vărsat.

Transilvania are un motiv în
plus să-și facă întreaga datorie față
de ajutorul pe care țara îl cere
tuturor. Doar împrumutul se nu-
mește al REINTREGIRII.

Continuare în pag. 2-a, col. 2-a

Greșeli și atitudini

de Dr. D. Chirculescu

Nu există, la noi Românii, senti-
mentul de ură pentru alte popoare. Sunt
popoare care ne sunt dușmane și ho-
tărîți suntem să le curmăm poftele, fățiș,
bărbătește. Nu tragem sabia gândindu-
ne la dușman, căci nu ne preocupă în-
dreptarea lor; nu vrem dascăli de morală
să le fim, nici să ne răsunăm. Noi
tragem sabia gândindu-ne numai la noi
și la ai noștri, la pământul strămoșesc,
iar când învingem nu ne bucurăm de
înfrângerea dușmanului, ci de restabilirea
dreptății noastre.

Noi nu urim. Suntem însă destul
de conștienți, avem o prea hotărîtă în-
țelegere a ceea ce e îngăduit și ce nu:
avem o morală a noastră, o etică, o vie
înțelegere a ceea ce e corect și ce nu, a
ceea ce trebuie cinstit în actele popoare-
lor și a ceea ce trebuie răstignit.

Ne învățasem să admirăm calmul
Angliei, campaniile politice sale ex-
terne, distincția tinutei sale printre
popoare. Mai mult decât amata sa,
forța Imperiului Britanic o făcea credi-
tural și stima pe care Anglia și-o căpa-
tase în ochii popoarelor. Și aceasta a
fost forța principala, cea mai reală pe
care o deținea și care a făcut ca atâtea
popoare să creadă în cuvântul ei și să
purcedă la luptă alături de ea.

Asistăm însă, de câtăva vreme, la
acte care pun Imperiul Britanic într-o
neagră lumină.

Iată aceste acte:
Aliată a Franței, ea a lăsat Franța
să lupte singură, în timp ce trupele en-
gleze dezertau la Dunkerque. La puțin
timp după aceea, în timp ce Franța
sângera încă din greupele urma celei mai
mari înfrângeri a istoriei sale (datoria
în mare parte și lipsei de ajutor englez),
Anglia a atacat flota franceză în Medi-
terana, iar mai târziu, Dakarul. În Siria,
ea a patronat lupta dela Francez la
Francez.

Continuare în pag. 3, col. 1

Foiletonul „GAZETEI TRANSILVANIEI”

Am fost o floare

Eu fost-am poate'n alte vremi o floare,
Căci toamna, când mor florile, mă doare
Și plânge trist în pieptul meu ceva:
E sufletul, ce'n primăveri cânta.

Eu port în ochi și-acum adeseori
Doi picuri mari de rouă sculptori,
De rouă sfântă, caldă-alinătoare
Ce mi-au rămas de când eram o floare.

Și mi-a rămas un dor nostalgic, sfânt,
După grădini ce nu sunt pe pământ
Și-o dragoste adâncă pentru soare.

Ecat. Pittis

Din scrisorile lui I. Urban Iarnik, către I. M. Moldovan

Publicate de Ștefan Manciulea

la 5 Ianuarie 1877
Viena

Stimate Domnule!

Deși nu am primit încă răspunsul la
epistola Dvoastre, nu voesc ca să aștept
mai mult, și Vă trimit câteva rânduri,
împună cu suma de 15 (cincisprezece)
fl. Vă mulțumesc din inimă de bunăta-
tea Dvoastre, și Vă rog pe Dvoastră
să mă scuzați că nu am făcut asta
deja de mult. Astă dimineață am primit
aceasta sumă și minteși Vă o trimit.
În același timp Vă rog să primiți urările
mele cele mai cordiale, cu ocaziunea
anului nou.

În ceiace [mă] privește pe mine,
eu sunt foarte bine. Sunt foarte fericit
și mulțumit că am găsit o soție așa de
potrivită, care nu numai se îngrijește de
menaj, dar care poate să mă ajute și pe
mine și în lucrurile mele intelectuale.
Nu știu dacă v'am comunicat deja, că
Ministerul mi-a făcut o concesiune foarte
considerabilă: în loc de 20 ore cari am
avut la începutul anului școlar, am re-
ținut numai 12 și în acest mod [î]mi
rămâne destul ca să lucrez și ceva
pentru mine.

Acum sunt ocupat cu un lucru cam
anevoios; voesc să fac un indice com-
plect la dicționarul etymologic de limbi
romane (al) lui Diez. Nu am gândit că

INSTANTANEE**„AVE MARIA“**

Scena s'a petrecut la Londra, mai înainte ca războiul să fi picurat venin în sufletele oamenilor. Era o zi rece de iarnă. Ceață mai deasă afară ca de obicei. Rece și tristă era ziua, încât puțini oameni se încumetau să-și părăsească adăposturile lor.

Intr'un parc, unul din cele mai frumoase și liniștite părți a marelui oraș, abia se zărea, ici-colo, câte un drumeț trecând în grabă, înfășurat bine în mantaua-i scumpă, sau vre-o mașină de lux alunecând ușor pe asfalt și dispărând ca o nălucă în ceață. În colțul străzii sta un polițist. Plictisit, omul ordinei măsura cu pași mari o anumită bucată de loc. Deodată se opri brusc și ascuți urechile. I se păru că aude cântec de vioară. Ascultă bine. Da, așa era. O vioară plângea undeva în stradă. În cartierul acesta aristocratic? E oare cu puțință? Și polițistul pleacă grăbit spre locul de unde venea melodia. După câteva secunde se văzu față în față cu un bărbat înalt, palid, cu păr negru și creț ce-i cădea în desordine pe tâmpile. După toate semnele un cerșetor ce îndrăznește să „tulbure“ chiar acum la ora prânzului pe simandicoșii locuitori ai cartierului.

Lăutarul cânta. Sfâșietoare erau sunetele vioarei și pe când arcușul aluneca dibaci pe strune, ochii cântărețului stăteau închiși, strâns închiși. O durere grea i se citea pe față. Polițistul îl privi lung, apoi examinând vecinătatea, gândi în sine: așa mult n'o să se procopsească aci nenorocitul ăsta, căci s'a abătut chiar în strada unde clădirile sunt mai rare și chiar casa, în fața căreia cântă, e pustie. Omul legii se apropie încet de el și bătându-l pe umeri îi zise: „Incetează, amice!“

„Plec imediat“, — răspuse acesta, într'o englezească stricată—dar lasă-mă, te rog, să mai cânt un singur cântec numai, în cinstea bătrânei doamne care-a locuit aci. Eram bolnav, eram străini. Ea mi-a dat bani anul trecut să plec acasă în Spania. Când m'am întors aci din nou, murise. Vreau să-i cânt în semn de recunoștință, cântecul care-i plăcea.“

Cu fruntea plecată și mâinile la spate se depărtă polițistul, tăcut. Lăutarul ridică acum arcușul și un „Ave Maria“ de Gounod răsună până departe în strada liniștită și pustie. Când amuțiră cele din urmă acorduri, Spaniolul își descoperi cu evlavie capul în fața casei parasite și câteva clipe după aceea se pierdu în ceață.

Ecat Pittis

ROMĂNI!

Subscrieți la
**Imprumutul
Reîntregirii
ROMÂNIEI**

In hotarele ei etnice și istorice!

Stâlpii Statului totalitar

de Prof. univ. I. Ol. Stefanovici-Svensk

După cum ne arată pilda vie a Italiei sunt:

1. *O administrație fără cusur*, care funcționează în toate părțile ei, ce se îmbucă perfect unele cu altele, fără piedici și fără scârțâială: am schițat această minunată mașină în „Chipul“ trecut.

2. *Punerea fiecărui om la locul său*, ținându-se bine seamă de meseria, de însușirile și de etatea lui; de puterea tinereții și de experiența vârștii. Nu se va face din pianist contabil, nici deputat din hingher — funcție respectabilă de altfel într'o țară bântuită de turbare, cum din nenorocire e încă România: Vezi comunicatul oficial al Capitalei!

3. *Rânduiala în justiție și o poliție model*. Căci fără ordinea și rânduiala pe care o garantează poliția, ce muncă națională și individuală este cu puțință?

4. *Un control permanent de sus* „care nu dorește moartea păcătosului, ci...“, control din partea stăpânirii, care să sprijine valorile și să înlăture pe chiulangii, fără să ceară cetățeanului să „facă jumări fără ouă“ de ex. Exemplul acestui control îl va da însuși Mussolini, care de pildă coboară din „pasărea“ lui pe neașteptate, surprinde pe funcționarul întârziat, pe scară, îl dojenește:

— „Cine ești Dta să te amesteci?“

— „Sânt Mussolini!“...

5. *Se satisfac fără întârziere plăngerile întemeiate și se caută colaborarea cetățenilor luminați*, care nu sunt ignorați, nici descurajați și nici umiliți. Căci nimic nu poate paraliza mai mult un stat decât credința că stăpânirea poate face totul.

6. *Organizarea perfectă a Ministerelor*: „the right man in the right place“ și eficiența desăvârșită a audiențelor: ultimul țaran din Calabria are acces la Minister. Prin această stăpânire își cunoaște personal pe cei mai buni dintre cetățeni, iar ABUZUL devine o IMPOSIBILITATE.

Mussolini personal — cu o tehnică specială a audiențelor — dă sute, mii, sute de mii de audiențe, oricărui Italian ce are nevoie de el. Numărul acestor conversații e — vezi Giorgio Pini! — de necrezut!

Cu astfel de stâlpi e de mirare că Italia Musoliniană e o minune a veacului nostru? Am început să-i calcăm pe urmă. Și am credința că ne vom dovedi demni de o pildă atât de strălucită, atât de înaltă.

Și în curând vom fi o altă Românie: MARE ȘI NOUA.

Transilvania**să-și facă datoria**

de Ion Colan

Bune sau foarte bune condițiile împrumutului, noi să nu ne gândim decât la dobânda pe care o vor încasa copiii noștri; și nu acum, ci atunci când țara va fi întreagă.

Să ne mai reamintim aici, că în anii din urmă am dat cu toții pentru un alt împrumut, numit de înarmare, cerut atunci când nu eram înarmați. Noi avansam ceva pentru ceea ce urma să se facă. Foarte normal pentru tehnica unui împrumut. Acuma nu prea știm cum au fost utilizate miliardele strănse atunci, dar știm precis că am pierdut provincie după provincie.

Împrumutul de acum se deosebește și aici față de cel trecut; el se numește al *reîntregirii*, dar ni se cere după ce o parte din pământul pierdut a fost recâștigat.

Mare deosebire!

Și tocmai pentru că e atât de mare, Transilvania să-și facă datoria întreagă, subscriind la împrumutul totalei reîntregiri.

Poetul Aurel Marin**ne scrie:**

„Am primit colecția întreagă pe care ați binevoit a mi-o trimite și vă mulțumesc din toată inima“

Pe patul de spital unde sunt, „Gazeta Transilvaniei“ mi-a adus bucuria unor pagini scrise cu talent, cu inimă și cu dragoste românească.

Felicit din tot sufletul noua conducere care a imprimat gazetei distincția de care trebuia să se bucure cea mai veche publicație ardeleană.“

Cărți și reviste

De curând a apărut în editura Cartea Românească (București) o lucrare a D-lui Prof. I. Simionescu, **Tinere, cunoaște-ți neamul**, ca urmare a celorlalte lucrări scoasă în a 2-a ediție: *Tinere, cunoaște-ți țara*. În cea dintâi autorul scoate în relief însușirile și energia noastră etnică, insistând cu deosebire asupra satului ca izvor energetic. Numeroase ilustrații (95 și 10 planșe) întregesc textul.

PREDICI ÎN PUSTIU

Moto:

Pasteur: Pe pământ nu sunt de loc nenorociri; sunt numai obstacole. Voința le trece pe toate.

N. Iorga: O înfrângere este mijlocul unic ce ni-l dă soarta, ca să vedem ce ne lipsește încă pentru a învinge.

O însușire necesară

De ce observăm, la oraș mai ales atâtea cariere rupte'n două? La țară dezvoltarea voinței merge mână'n mână cu dezvoltarea individului. Când câmpul are timpul său de săpat, arat, semănat și secerat, când vitele au timpul lor de îngrijit, când toate actele muncii tale îți impun, din fragedă copilărie, execuția, fără prea multă bătaie de cap și fără întârziere, voința se naște pe nesimțite în subconștientul tău.

În toate carierele intelectuale însă, voința este amenințată a rămânea în urma progresului intelectual. *Führerul german* în discursul dela 30 Ian. 1939 din prilejul împlinirii a 6 ani de regim național-socialist spunea: *În ocuparea tuturor posturilor de comandă în stat, voința și caracterul precumănesc asupra științei și intelectului. Când e vorba de comandă nu mă interesează știința abstractă, ci spiritul de hotărâre, curajul și puterea de rezistență. Un singur om energic face mai mult decât 10 intelectuali șovelnici“.*

A fost atunci o mărăeală generală a intelectualilor Europei, dar certificatul a rămas bun dat.

Iată, însă, că în sprijinul teoriei mele, că voința este însușirea cea mai necesară și care, totuși, ne lipsește mai mult celor din carierele intelectuale — aduc și cugetările a doi oameni, care au fost considerați nu ca oameni de voință — ca *Führerul german* — ci ca cea mai pură expresie a științei Neamului lor. Pe marele *Pasteur* — descoperitorul bacteriilor (cea mai revoluționară descoperire medicală) nu l-am văzut nici odată fotografiat în uniformă militară și totuși spune: *pe pământ nici nu există nenorociri, ci numai obstacole, pe care voința le poate învinge.*

Iar *N. Iorga* are foarte multe cugetări, în care proslăvește voința. Într-una, pe cât de scurtă, pe atâta plină de conținut, spune: *„Omul este ceea ce s'a născut, plus voință“.*

Concluzia: *Intelectuali orășeni, să băgăm bine de seamă, ca educațiunea voinței să meargă mână în mână cu diploma câștigată. Și după diplomă mai ai nevoie să citești ce e nou în specialitatea ta, și voința încă trebuie continu să fie educată. Cel mai bun educator al voinței este programul vieții, sever împărțit și ținut.*

Dr. M. Suciu-Sibianu

lucrul acesta va dura așa de mult; dacă l-ași fi știut, poate că nu l-ași fi început deloc, dar acuma trebuie să termin, dacă nu voesc să pierd tot timpul și toată osteneala ce m'a costat deja acest lucru.

Trei săptămâni mai înainte am avut o surpriză: Dl Georgian din București m'a vizitat, călătorind dela Berlin unde a obținut postul de secretar la agentul român.

În „România Jună“ am fost numai odată, cu ocaziunea ședinței generale; îmi pare foarte rău că nu mi-e cu puțință să mă duc acolo mai des, fiindcă astfel este primejdie că voi uita tot ce am învățat de [din] limba română, mai cu seamă la Blaj. Vă rog să aveți bunătatea să comunicați tuturor domni[lor] cu cari am făcut cunoștință, salutările mele cordiale. Sper că în scurt timp voi avea fericirea să primesc și eu câteva rânduri din partea Domniei voastre.

Al.Dvoastre devotat
Dr. Urban Iarnik

33 1877 Viena

Stina'e Domnule!

Vă trimit o sumă de 2 fl. rugându-Vă ca să-mi trimiteți „*Foia școlastică*“ ca și „*Economul*“. Nu știu care e prețul pe [un] an, dar vă voi trimite rămasul curând. Asta va fi totdeauna pentru mine ca o asigurare că sunteți încă în viață, fiindcă altfel nu aș ști dacă [sunteți]. Nu am primit din partea Dvoastre decât o scrisoare, de când am părăsit Blajul, și nu știu dacă ați căpătat toată suma pe care vi-o am datorit, sau nu. [Î]mi esplic această tăcere atât de prelungată, numai din cauza ocupațiilor Dvoastre, fiindcă nu pot să gândesc că dintr'o cauză necunoscută mie, vă mâniați pe mine. Sper că [atunci] când Vă va fi cu puțință, [î]mi veți trimite o scrisoare, și atunci și eu voi răspunde văzând că băgați încă seama de mine. Vă rog să salutați pe toți Domnii profesori, ca și pe alți domni

pe cari [î] am cunoscut în timpul petrecerii mele la Blaj.

Cu toată stima
al Dvoastre devotat
Dr. Urban Iarnik

*

S. S.

[Î]ți mulțumesc din inimă că mi-ai trimis Foia și cărțile D-lui Cipariu. Mă voi apuca numai decât să le studiez. În același timp [î]ți și trimit prețul. Păcat că nu ai primit scrisoarea mea cea din urmă, înainte de a fi trimis a D-tale, fiindcă ai fi putut trimite tot împreună. Poate și aceste rânduri nu le vei căpăta decât după trimiteria al[or] D-tale. Eu am voit să-ți trimit (cu) cel puțin câteva rânduri, ca să ști că am primit (de) toate cum se cade.

Afară de epistola despre care ți-am scris, adevă că ceace mi-ai trimis, [î] împreună [cu] bagatele uitate de mine la Blaj,

nu am primit nici un rând din partea D-tale.

Cum ai putea să crezi că nu m'aș grăbi să mă duc să întreb unde ar fi despre treaba D-tale? Când vei avea ceva asemenea te rog să te adresezi la mine, astfel voi căpăta (cu) cel puțin o scrisoare din partea D-tale. Vestea ce-mi comunică mie dela Blaj, m'a foarte bucurat; tot mă pregătesc să-i comunic dar tot nu izbutesc. Iar acuma trebuie să termin, spațiul [î]mi lipsește.

[Î] strâng mâna frățește
Ioan Urban Iarnik**Citiți****„Gazeta Transilvaniei“**

Greșeli și atitudini

de **Dr. D. Chirculescu**

Continuare din pag. 1-a

Intr'un cuvânt, Anglia a lovit în fostul său aliat, deși avea ea însăși o netăgăduită vină în înfrângerea suferită de Franța, în momente grele pentru Franța și fără ca atitudinea acesteia să fi justificat vreun reproș.

Aureola de corectitudine britanică s'a prăbușit în mijlocul acestor atitudini de neînțelese.

*

Dela începutul războiului ruso-german, alte gesturi vin să apese greu asupra prestigiului britanic.

Aceeași Anglie care, în timpul primului război ruso-finlandez, asigura Finlanda de tot sprijinul ei — pe care, de altfel, nu i l-a dat sub nici o formă, — aceeași Anglie, zic, a rupt azi relațiile diplomatice cu Finlanda, — din nou în război cu Rusia pentru recucerirea teritoriilor pierdute, — și a procedat și la bombardări în teritoriul finlandez.

Pe ce principiu moral se întemeiază schimbarea de atitudine a Angliei față de Finlanda? *Nici unul.* Schimbarea de atitudine a Angliei în această chestiune este fățiș imorală.

În fine, iată acum cea mai mare greșală a Angliei: este făgăduința de ajutor față de Rusia Sovietică. Nu avem nici cea mai mică îndoială asupra ajutorului pe care Anglia îl va da Rușiei Sovietice: probabil va fi același ea și cel pe care ni l-a dat *nouă Românilor*, — *cărora ne garantase integritatea teritorială, — atunci când Rusia ne-a cucerit Basarabia.*

Greșala cea mare a Angliei, în cazul Rusiei Sovietice, este de a se fi solidarizat nu numai cu o cauză pierdută dinainte, dar cu cea mai mare potlogărie socială pe care istoria a înregistrat-o vreodată. Greșala e cu atât mai mare, cu cât ea putea fi evitată, fiindcă Anglia nu era obligată la aceasta, nici din punct de vedere moral, nici din considerente practice.

În adevăr: moralmente, nimic nu obligă Anglia să sprijine aceleași Soviete care, în 1939, o umilise la sânge, după cum cunoscutele tratative cu comisia militară engleză la Moscova, de care își bătuseră joc, cu un cinism revolțător.

Din punct de vedere practic, războiul ruso-german, — cu sau fără ajutor englez pentru Rusia — rămânea pentru Anglia o bună afacere, fiindcă angaja numeroase trupe germane în răsarit.

Anglia avea trei căi de ales: sau să tacă și să lase războiul ruso-german în voia lui, folosind timpul pentru a se înarma în vederea unei acțiuni proprii, ulterioare; sau să tacă și să trimită, neoficial, ajutoare Rusiei pentru a-și prelungi răzgulul de înarmare; sau, dacă Anglia se simțea destul de tare, fără surle și trâmbițe să fi creat un al doilea front puternic contra Axei în Cirenaica sau în altă parte.

Declarația de solidarizare cu Rusia nu era, deci, de loc necesară; ea putea fi evitată fără inconvenient, spre a păstra Angliei atmosfera de moralitate politică, ce a susținut-o în credința lumii până acum, și căreia se datorește hegemonia și prosperitatea îndelungată a Imperiului Britanic.

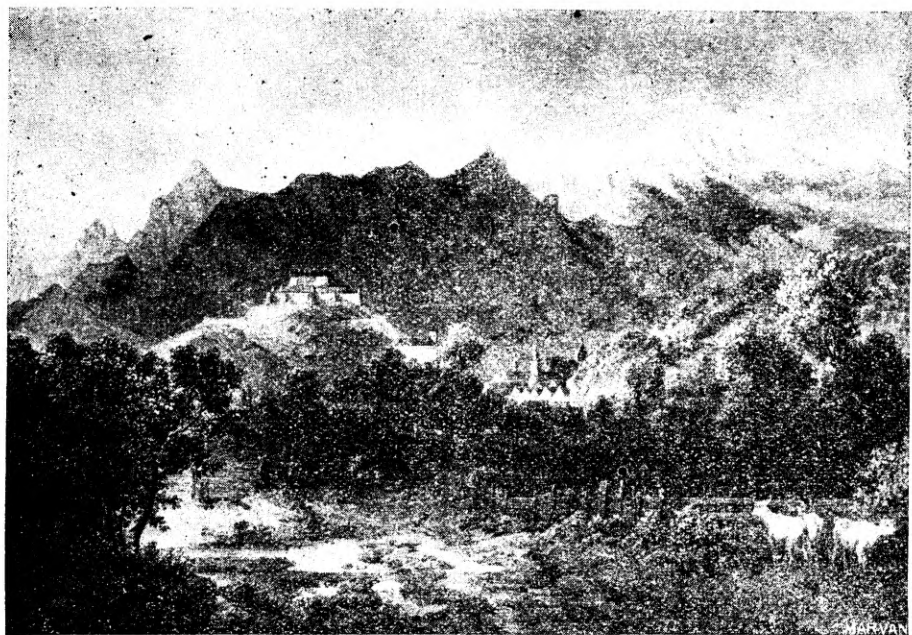
Ce consecințe vor avea aceste greșeli pentru Anglia?

Dacă Anglia va pierde războiul, toate aceste greșeli vor apărea în fața istoriei ca demersuri ale unui popor care și-a pierdut capul, și vor ridica înfrângerii sale caracterul de nobleță: va fi banalul faliment al unor negustori.

Dacă, din contră, Anglia ar câștiga războiul, victoria sa va apare ca o chinuită isbuită de a mai lega cap la cap ițele afacerilor englezești. Faima Imperiului Britanic va fi pierdută. Ca un negustor care și-a pierdut creditul, Anglia, chiar câștigând războiul, fără credit moral de nicăeri, va merge cu pași siguri, în cazul cel mai bun, la o lichi-dare simplă, iar în cel mai rău, la un răsunător faliment.

*

BRASOVUL DE ALTĂDATĂ

Cetățula și dealul Cetățuii în veacul XVIII-lea

(după o stampă din colecția Prefecturii județului Brașov).

Semnele vremii

de **I. Bozdog**

Strămoșii noștri, Romanii, — al căror nume îl purtăm și din a căror împărăție extinsă pe toate părțile globului pământesc, ne-a rămas vechea vatră a Daciei înfloritoare sau fericite, dintre Nistru, Carpați, Tisa și Marea Neagră ca moștenire, — și-au imprimat în firea și felul nostru de a fi nu numai trăsătura fundamentală: de neam întemeietor de țară, ci și cea de stăpân cu dreptate și frica lui Dumnezeu a moștenirii.

Deși în cursul lungilor veacuri, pe când așezați aci ca paznici și ultimă santinelă a imperiului Roman, am avut parte mai mult de a fi robii gleei decât stăpânii aceleia, totuși această trăsătură sufletească ne-a rămas nealterată, datorită norocoasei părți de sânge și fire dacică altoită pe trunchiul puternic roman, fire dărză, statornică și eroică până la supremul sacrificiu al ființei trupesti, *dar nici odată și în're nici un fel de împrejurări, și a ființei sufletești.*

Această plămădă norocoasă de firi a zămislit cel mai conservativ, cel mai rezistent și mai îndurător neam dela porțile ce despart Apusul de Răsărit. Cu ființa și voința lui de cremene s'a făcut una cu spațiul lui vital, pe care teoreticianul cel mai documentat al rasismului, geniul nostru popular, l-a formulat lapidar și istoric în „*apa trece, pietrele rămân*” față de toate năvălirile și silniciile hoardelor venite din stepele și străfundurile Asiei.

Ca neam războinic fără seamăn în timp de primejdii venite din afară și ca blând și harnic agricultor și păstor în vremuri de liniște și pace, toate întâmplările — bune sau rele — le socoteala venite asupra capului său cu știrea și voința lui Dumnezeu.

Această trăsătură sufletească e tot o moștenire directă a firii credincioase până la bigotism a vechilor Romanii și Daci, care înainte de orice lu-

Noi, Românii, nu urim Anglia, fiindcă sufletul nostru nu cunoaște ura. Nu este însă vina noastră dacă atitudinea Angliei din ultima vreme se coboară la aspecte atât de reprobabile.

Noi nu facem pentru Anglia un caz particular; căci orice popor, cu aceleași greșeli, ar face să nască în sufletul românesc, aceeași averșiune.

Să nu se uite în schimb, că noi, Românii, știm să purtăm stimă popoarelor care se stimează ele însele, și care răspund lealității și corectitudinii noastre cu o lealitate și o corectitudine egale. Și numai către acele popoare, într'un tot de gând și de simțire, Românii se alipesc în lupta lor de cinste și de dreptate.

crare, ca și în fața oricărei întâmplări, consultau voința zeilor, cărora prin jerfte și rugăciuni le cereau sfaturi și îndrumare, iar aceștia le vorbeau prin semne.

Și erau multe semne prin care zeii, care intruchipau puterile naturii, le vorbeau. Paserile, după cum își luau sborul la ivirea zorilor și din care parte a văzduhului își tăiau drumul, erau un răspuns pentru preotul, care se ruga înfrigurat peste noapte zeului războiului pentru izbânda conducătorului de oștiri. Piscuții și lăcomia puilor, purtați cu tabăra pe toate câmpurile de bătaie îl asigurau pe conducătorul de oștiri de succesele sau insuccesele acelei zile. Dărele de lumină cerești, fulgerele și trăsnetele văzduhului, murmurul pâraielor, mugetul animalelor lui dragi, cântecul sau țipețul sălbătăciunilor, tremurul genelor și sprâncenelor, fiorii ce străbat pe neașteptate trupurile noastre, paloarea sau înroșirea bruscă a feței omului, a cerului, erau tot atâtea răspunsuri date cercetătorilor.

Și câte alte nenumărate semne nu erau, a căror cifru numai ei îl dețineau și prin care deslegau voința zeilor și a puterilor naturii față de intențiile și sbuciumările lor sufletești.

Când, apoi, marele învățător al lumii, Isus, a venit și a pus omenirii întregi lege și semne noi, a trebuit să-i mustre adeseori, căci inimile lor îi cereau și lui semne din care să-i poată ceti voința și să-și poată controla faptele, dacă sunt cu știrea și conform voinței lui.

Însuși Isus i-a învățat apoi și le-a dat semne vizibile și pe pământ a căror vedere și continuă cinstire să le fie întărire și nădejde de bună împlinire a dorințelor vieții lor pământești individuale și colective. Acest semn este *crucea*, cu legea sa minunată: suferința cu răbdare creștinească a relelor, între orice împrejurări.

Acest semn s'a arătat trușului împărat păgân Constantin în pragul luptei din anul 314, care la sfatul preoților săi păgâni l-a cusut în mijlocul steagurilor, sub paza cărora l-a biruit pe Maxentius cel cu oștiri îndoite de mari la Puntea Milvio și biruința sub scutul acestui semn a transformat pe păgânul împărat în Constantin cel Mare și Sfânt, ocrotitorul crucii și bisericii creștine.

Istoria ne povestește și de alte fapte și întâmplări pe care semnele cerești le-au prevestit atunci, când neamurile au trăit și luptat cu credința și fapta profund creștinească a acestor semne.

Astăzi, neamul nostru duce un războiu pentru dreptatea și biruința crucii asupra nedreptății, a luminii a-

Manifestul Transilvaniei

*Măria Ta, țărane Scit, țărane Dac,
Când te-oiu chema în iureșu'nvierii,
Să urmezi pe sfântul din Albac,
Să deștepti pe lancu, să aduhi oierii.*

*Că soarele-a'nflorit în lacrimile mele,
De când eram în leagănele firii,
Și'n plânsul meu, — izvor amar de stele —
S'a zămislit răbdarea răstignirii.*

*Că tot ce am pierdut e prins în lanțuri
Și Zânele din munți în iie plâng;
Flăcării noști privesc azi alte danțuri;
Și'n așteptarea vremii, ghioaga strâng.*

*Călăii uită că o mamă plânge
Când se răstoarnă'n vuet un stejar
În setea lor de moarte și de sânge;
În locul lui o mie alți răsar.*

*Să deștepti pe lancu, să aduni oierii,
Să urmezi pe sfântul din Albac
Când te-oiu chema, în ziua învierii,
Măria Ta, țărane Scit, țărane Dac!*

Mihail Dascălu

supra întunericului, de aceea trăirea în sensul și lupta sub scutul crucii îl va duce cu siguranță la biruință.

Fără a fi superstițios și fără a aștepta biruința de altundeva, decât dela vrednicia ostașului nostru, aceste gânduri mi-au răsărit în minte, ascultând convorbirea alor doi tineri sublocotenți aviatori, în zorile unei frumoase zile, pe culoarul unui tren. La geam stăteau alături, unul, care se întorcea dintr'o permisie de câteva zile și altul, care încă nu avusese fericirea să-și îndrepte aripile deasupra oștirilor vrășmașe.

Ne reîntoarceam, după o reușită vânătoare, spre punctul de plecare. Nu-ți poți închipui ce d-sfătare sufletească e să pieci la vânătoare, să-ți cauți dușmanul, să l dibuiești prin valurile văzduhului și să trimiți ploaia de gloanțe spre pasărea și inima lui păgână.

La întoarcere, deasupra orașului B . . . în ruine și fum, deodată un nor mare ne obligă să ne ridicăm cu câteva sute de metri mai sus. O minune; norul reprezenta în toată splendoarea sa harta României Mari, luminată de razele unei cruci strălucitoare. Am fotografiat norul și eu și camarazii din celelalte două pasări și sunt convins că este un semn ceres.

Cei doi camarazi își poartă mâna cu sfințenie pe contururile fotografiei, pe care o luminează cele dintâi raze ale răsăritului de soare, iar eu cu ochii împăienjeniți în lacrimi la vederea acestei icoane privesc spre colțul ei dinspre Miazănoapte, care părea acoperit de o dără de umbră fugară, și-mi dau seama că în inima ostașului nostru, imaginea crucii este cheia semnelor vremii.

Strigături ardelenesti

*Fie mândra cât de mândră,
Dacă la tin' nu se uită
O lași dracului și pace
Și de ea nu țți mai place.*

*

*Hai mândruță'n Hunedoară,
Că m'așteaptă trenu'n gară,
Trenul flueră și pleacă,
Tu rămâi mândro săracă,
Trenul pleacă fluerând,
Tu rămâi mândro plângând.
Ard-o focul de mașină,
Vine goală pleacă plină,
Ardă-i focul roatele
Cum duc? răcruțele...*

Auzite la *Nedela* (petrecere de vară) din comuna Zlaști, dela *juna Melania*.

Culese de *Nicolae M. Isac*

Oameni și aripi

de Ing. Ion Negutz

Avioane de bombardament

În războiul actual, avioanele de bombardament joacă un rol foarte important și de aceea s'au făcut toate sacrificiile posibile, pentru o dezvoltare cât mai rapidă și mai completă a acestor avioane.

Avioanele de bombardament au menirea de a ataca centrele industriale, orașele, căile ferate, podurile, convoaiele de trupe, etc., care se găsesc la mari distanțe înapoia frontului și, deci, în interiorul țării inamicului.

Problemele care se pun unui avion de bombardament sunt complet diferite de acelea care se pun unui avion de vânătoare, de aceea și la construcția unui asemenea avion trebuie să se țină seama de alte puncte de vedere, decât la un avion de vânătoare.

Avioanele de bombardament trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

1. Să poată transporta o greutate cât mai mare posibilă.
2. Să poată zbura la înălțimi cât mai mari.
3. Să aibă o rază de acțiune cât se poate de mare.
4. Să aibă o viteză mare.
5. Să fie înzestrate cu un armament foarte eficace, atât de atac, cât și defensiv.

Pentru realizarea acestor caracteristici, a fost nevoie de studii îndelungate și experiențe multiple, atât în privința formei, cât și în privința materialului.

Construcția

Un avion de bombardament are forma aerodinamică cea mai desăvârșită, fapt care influențează toate performanțele și calitățile de zbor.

Corpul avionului are forma cilindrică sau ovală; foarte rar se mai construiesc avioane cu forma corpului patrată.

Ca material de construcție se întrebuițează numai metal; tuburi de oțel la avioanele cu secțiunea corpului patrată, și profile din duraluminu la secțiunea corpului ovală sau cilindrică.

Învelișul corpului este în majoritatea cazurilor metalic, din tablă foarte subțire de aluminiu și în cazuri izolate din placaj și pânză.

Aripile au o formă trapezoidală, rotunjite la vârf și sunt fixate la partea de jos a corpului avionului și în unele cazuri chiar la mijlocul corpului.

Scheletul interior al aripilor este construit din metal sau din lemn, cu învelișul de tablă de aluminiu sau din placaj, acoperit cu pânză.

Majoritatea avioanelor de bombardament au câte două motoare, plasate în aripi, în părțile laterale ale corpului, acesta din urmă rămânând liber pentru echipaj, iar botul în special pentru mitralier.

Motoarele au o putere totală de 2000—4000 cai putere, care dau avionului o viteză de 300—450 km. pe oră.

Greutatea totală a unui avion de bombardament este de 8000—20000 kg. și poate duce, afară de echipaj, o greutate de 3—4000 kg. de bombe.

Înălțimea la care poate zbura un avion de bombardament este de 8—10.000 de metri și are o rază de acțiune de 1000—2500 km. Toate aceste calități au fost realizate prin cele mai minuțioase încercări și prin întrebuițarea tuturor mijloacelor de construcție necesare pentru micșorarea rezistenței.

Astfel corpul avionului este complet închis, învelișul este cât se poate de lucios și lipsit de orice întreruperi care ar putea mări rezistența, trenul de aterisaj este escamotabil (adică în timpul zborului se retrage în interiorul avionului) și motoarele sunt acoperite cu capotațe metalice speciale, care le micșorează rezistența, însă în același timp realizează o răcire suficientă.

Armamentul

Avioanele de bombardament, datorită problemelor multiple de rezolvat, au un armament complet, atât de atac, cât

Tuberculoza

I.

Ne-am ocupat până acum, în această rubrică, cu o parte din boalele infecțioase. Am făcut acest lucru din motivul, că dintre toate boalele corpului omenesc, boalele infecțioase seceră cele mai multe vieți omenești. Și pierderile provocate de boalele infecțioase sunt cu atât mai dureroase, cu cât cea mai mare parte a victimelor căzute lor, sunt vieți întrerupte în floarea lor, sau în cea mai fragedă copilărie, când cei care cad pradă boalelor nemiloase nu și-au putut împlini rostul lor în această lume.

Cunoașterea boalelor infecțioase și cunoașterea felului cum să ne apărăm de ele, ar reduce simțitor mortalitatea generală și ar face, ca numărul vieților, care azi sunt scerdate cu nemiluita, să scadă foarte mult.

Tuberculoza este, între boalele infecțioase, cea mai răspândită și care seceră cele mai multe vieți omenești.

Cine nu o cunoaște? Ea sălășluiește în casa bogatului, ca și în casa săracului. Omoară fără milă pe copilul în frageda lui copilărie, pe bărbatul și femeia în floarea vieții lor, ca și pe bătrânul, care a târît-o cu el o viață întreagă, i-a rezistat, ca la urmă tot să-i curme zilele.

Tuberculoza, prin răspândirea ei în toate straturile sociale și la toate vârstele, este o boală a întregii societăți, o plagă socială, un dușman al omenirii, contra căreia ar trebui să se poarte război cu arme și puteri mai mari, decât împotriva ori căruia alt dușman.

Nici războaiele cele mai crunte nu cer jertfă atâtea vieți, câte cere tuberculoza la toate popoarele. Fiindcă războaiele durează 1-2-3 sau câțiva ani; tuberculoza însă aduce moarte zi de zi și an de an, fără întrerupere, pricinuind la toate popoarele hecatombe de morți.

În țara noastră mor în fiecare an 50.000—60.000 oameni de tuberculoză și sunt bolnavi cam de 10 ori atâția, adică 500—600.000. Câtă jale, câtă nenorocire, câtă suferință! Și războiul, cu multele lui lipsuri și suferințe, face totdeauna, ca numărul îmbolnăvirilor să crească mereu.

În multe țări, în care s'au luat măsuri de apărare în contra boalei, a scăzut mult mortalitatea

și de apărare și sunt în adevăratul înțeles al cuvântului niște crucișătoare aeriene. Ele poartă o cantitate de 2000—4000 kg. de bombe, care sunt divizate în bombe de 50, 100, 250, 500 sau 1000 de kg.

O parte din bombe sunt fixate sub aripi, iar o altă parte în interiorul corpului avionului, cu ajutorul unor suporturi speciali, care pot fi declanșați de către pilot, atunci când a ajuns deasupra obiectivului.

Locașul bombelor din interiorul avionului este închis, în timpul zborului, prin clape, care se deschid numai în momentul când bombele trebuie lansate.

Afară de bombe, avioanele de bombardament mai posedă și câteva posturi de mitraliere: una în botul avionului, care poate fi întrebuițată și

Medicul nostru

de tuberculoză. Totuși, în toate țările, a rămas mortalitatea din cauza tuberculozei atât de mare, încât întrece singură mortalitatea produsă aproape de toate boalele infecțioase împreună.

Care sunt cauzele care fac ca tuberculoza să fie mai răspândită decât ori care altă boală molipsitoare? Pentru ce merge atât de greu combaterea ei, în toate țările?

Noi știm și am văzut și în această gazetă, că sunt boale molipsitoare, care au putut fi combătute cu rezultate atât de bune, încât au dispărut complet, atât din țara noastră, cât și din alte țări. Măsurile luate contra altora au făcut ca ele să fie stăvilite în ravagiile pe care le făceau mai înainte vreme.

Numai la tuberculoză măsurile care s'au luat până acum în contra răspândirii ei, n'au dus la rezultatele dorite.

N'au dus, fiindcă această boală își are caracteristicile care o deosebesc de toate celelalte boale infecțioase.

Toate boalele infecțioase pe care le-am cunoscut până acum, au un început acut. Se manifestă într'un mod alarmant și pentru bolnav, ca și pentru cei din jurul lui. Felul de începere al lor aruncă pe bolnav la pat și nu-l lasă să mai circule printre cei sănătoși. Face atenție pe cei din jur, că bolnavul are o boală gravă și că trebuie să se aperse de el. Iar pe medic și poliția sanitară îi avertizează să ia toate măsurile, ca boala să nu poată pleca mai departe dela bolnavul și din casa unde s'a ivit. Măsurile de împiedecare a răspândirii boalei se iau în timpul cel mai scurt. Și boala se oprește la bolnavul atins sau la casa unde s'a ivit.

Tuberculoza, însă, la începutul ei se manifestă cu totul altcum. Luni și ani de zile nici cel atins de ea nu știe că este bolnav de tuberculoză.

Bolnavul stă în familie, își vede de treburile sale, se învârtește în societate și în toate părțile pe unde calcă, lasă sămânța boalei sale, care incolțește în toate locurile, unde găsește teren prielnic. Așa se răspândește boala, fără nici un zăgaz. Nu atât prin bolnavii gravi, cât mai mult prin cei ușori, care prin aparența lor par sănătoși.

(n. c.)

LISTA No. 1

de Demostene Botez

Ministerul Apărării Naționale a dat publicității cea dintâi listă a celor care au căzut în războiu. E catalogul celor mai buni dintre noi. Le-am citit numele, pe rând, rar, ca și cum aș fi încercat să-i rechem, să-i văd, să mă închin cu umilință în fața lor. Se spune că acei care au murit mai retrăesc numai atâta, cât cei în viață își aduc aminte de ei. Ar fi atunci prin spații și elfuvii neînțelese, un sfâr străniu și o mistică tresărire.

Și am voit să-i reînviu, nu pentru o bucurie a celor pământești pe care le-au lepădat cu supraomenească abnegație și uitare, dar pentru mulțumirea de a simți că jertfa lor nu a fost zadarnică și că ceea ce au pornit să facă, s'a desăvârșit prin moartea lor.

Nu i-am cunoscut niciodată, dar în imaginația mea, chipurile lor de mucenici ai neamului, au apărut evocate din necunoscut etern, cu tinerețea lor, cu avântul lor, cu marea tragedie de eroism a vieții lor. Luminos cortegiu. Și s'au așezat cu numele lor pe lespezi pe care trebuie să le descifrăm ori de câteori neamul acesta va avea de suferit o zguduire. Ca și în viața lor, vor rămâne modești, înscrși în continuarea listei de pe urmă a celui alt războiu, și pe nume, nimeni nu-i va ținea minte! Unora li se va putea părea, poate, că sunt și uitați.

Dar în ceasul în care am fi întrebați ce drepturi avem asupra acestui pământ binecuvântat pe care trăim, nu ne vom putea justifica așezarea noastră aici, decât scofând din raftul de aur al neamului spre a le citi sub bolta cerului și la lumina soarelui, aceste liste cu sigiliile de sânge omenească însemnat cu plumbi și schije. Și se vor scoate listele dintru început, de când memoria neamului recunoscător le-a însemnat spre aducere aminte și pioasă pomenire, pentru ca pe sub ochii celui cutezător cu tăgădă să treacă nefășit și mareș conștientul celor care ne-au răscumpărat cu viața lor, acest pământ. Căci nu știu ce lege a lumii, fără deslegare dar și fără iertare, cere neînduplecată, ca dreptul la viața a unui popor să fie plătit cu moartea celor mai buni oameni din sânul lui.

Orice cuvinte mai mult, — și cele de mai sus chiar, — pot stânjeni parcă spiritele celor care au murit pentru țară. Căci oricât de curaji am fi în cugetul și în sufletul nostru, tot nu suntem destul de demni pentru talmăcirea jertfei lor.

Acea talmăcire ține de supraomenească și vorbele noastre oricât de alese ar fi și oricât de pline de suflet ar fi, nu o vor putea spune; ea este inefabilă.

Poate numai o muzică, cea mai înaltă și mai reală operă muzicală, — cum nu s'a scris încă nici una, — ar putea să exprime fără vulgarizare, — sensul pur și înalt al idealului și jertfei lor.

Imnul acesta se va scrie odată și odată.

Se spune că și muzica unui imn cheamă la irizată desfătare și înalță din uitare sufletele celor morți.

Dar imnul acela stăruie misterios în noi . . .

Și-i închinat lor.

Și-i mai bine ca, prin scris, să nu i se strice armonia.

pentru atacul trupelor în marș și a tancurilor, una pe partea inferioară a avionului și una sau mai multe pe partea superioară.

Toate aceste mitraliere sunt necesare pentru apărarea avionului, care totdeauna poate fi atacat de către avioanele de vânătoare inamice. Totuși un avion de bombardament nu trebuie să primească lupta cu avioanele de vânătoare, decât numai în cazuri când nu se poate sustrage prin viteză, deoarece un avion de bombardament nu are maniabilitatea unui avion de vânătoare și, deci, este în desavantaj față de acesta, mai ales când este atacat de către mai multe avioane de vânătoare.

Avioanele de bombardament sunt prevăzute cu aparate de radio, de fotografiat și cu toate instrumentele unui

zbor fără vizibilitate, deoarece majoritatea sborurilor se fac în timpul nopții.

De asemenea echipajul este prevăzut cu aparate de oxigen pentru sborurile la înălțimi mari, unde organismul omului nu mai rezistă și deci trebuie să se facă respirație artificială.

Avioanele de bombardament care s'au distins în războiul actual sunt: Messerschmitt, Junkers, Heinkel și Dornier ca avioane germane, iar ca avioane engleze, Blenheim și Wellington.

Citiți cel mai vechiu ziar

Gazeta Transilvaniei

ECONOMICE

Pregătirea seminței de grâu

Peste puțin timp începe semănatul grâului de toamnă. Fiecare agricultor va trebui să chibzuiască ce fel de plante va cultiva și pe ce tarla. Va socoti apoi din vreme de câtă sămânță are nevoie și va pregăti pământul cât mai bine. Agricultorii din regiunile în care semănăturile de grâu au fost nimicite de rugină și opăreală vor cumpăra sămânță din alte regiuni.

Solurile bune de grâu de sămânță dau recolte mari, cu boabe pline, sănătoase, de bună calitate, suferă mai puțin de pe urma gerurilor și secetei, nu se scutură, au coacerea timpurie și sunt mai puțin vătămate de rugină.

Sămânța de grâu, înainte de a fi semănată, trebuie să o alegem, curățim și îngrijim contra bolilor. Alegerea și curățirea se face cu ajutorul vânturătoare și trierului cu care despărțim boabele mari și grele de grâu bune de sămânță, de semințele de buruieni, pleve de pământ, boabele altor cereale și de cele sparte.

La o sămânță bună și bine aleasă boabele trebuie să fie de același fel, mari, pline, bine coapte, să aibă pielea netedă, sănătoasă, lucitoare, fără miros de mucegai, fără semințe de buruieni și să nu fie mai veche de 2 ani, fiindcă cu timpul își pierde puterea de încolțire.

Când boabele sunt de mărime și greutate deosebită, atunci ele nu răsar, nu cresc și nu se coc deodată, ceea ce îngreunează mult strânsul recoltelor.

O sămânță bine aleasă și curățită

trebuie tratată și împotriva mălurei, care în unii ani poate distruge o treime din recoltă, cu diferite zemuri sau prafuri.

Să nu uităm că numai atunci când semănăm la timp, sămânță bine aleasă și îngrijită, într'un pământ bine pregătit, ne putem aștepta la recolte mari și de bună calitate.

Semințe de mazăre

Ministerul Agriculturii și Domeniilor dispune de circa 3 vagoane mazăre timpurie, produsă în grădinile de semințe, care va fi distribuită prin Camerele de agricultură, contra cost, grădinarilor și agricultorilor.

Vânătoarești

În cursul lunii trecute s'a ținut la Brașov adunarea Comitetului Federației Protectorilor și Vânătorilor de capre negre din România, sub președinția D-lui Dr. Valeriu Negrilă, președintele federației.

După rezolvarea lucrărilor prevăzute în ordinea de zi s'a hotărât a se permite împușcarea pe anul 1941/1942, în anumite masive, a 140 țapi și 60 capre negre.

Totodată s'a hotărât a se crea în diferite puncte informatori care să comunice

Ministerului felul în care activează paznicii și observațiunile făcute pe teren.

La încheierea desbaterilor s'a hotărât ca adunarea generală să se țină în cursul lunii Mai, anul viitor, anunțându-se din timp data și localitatea.

RECOMPENSE
pentru prinderea spionilor

Se aduce la cunoștință că dl. Ministru al Apărării Naționale a aprobat ca orice persoană, care va contribui la prinderea spionilor și agenților inamici, ce încearcă să facă legătură prin semnale sau prin alt mijloc cu aviația inamică, să primească o recompensă materială, sub formă de premii, a căror mărime va fi:

10.000 lei, pentru acei ce descopăr și prind viu sau mort, un astfel de inamic.

5.000 lei, pentru acei ce semnalează cu certitudine astfel de agenți;
2.000 pentru acei ce dau concursul la prinderea acestor agenți și spioni.

Se constată apoi că inamicul lansează parașutiști și aviatori care, travestiți, cutreeră țara, pentru a lua contact cu aderenții comuniști, cu scopul de a provoca dezordine printre populație.

Pentru identificarea acestora Comandamentul Fortelor de Apărare Internă a instituit următoarele premii:

Lei 20.000, pentru cei care prind un parașutist sau aviator inamic, viu;

Lei 10.000, pentru cei care denunță sau dau concursul la prinderea lor;

Pentru cei care se vor distinge în asemenea acțiuni se vor acorda decorații.

Acei care se vor face vinovați de adăpostirea sau întreținerea parașutiștilor și aviatorilor inamici, vor fi trimiși în judecata Curților Marțiale.

POIANA
Brașovului

Parcele a circa
1300 mp., peste
drum de Turcu
vînde
POMPONIU
București, str. Paris, 31

STĂLPI DE STEJAR
PENTRU TELEFON
caet de sarcini oficial
500 buc. dela 7 la 9 m.
a se oferi direct la
SOC. NAȚIONALĂ DE
GAZ METAN, MEDIAȘ

PARASTAS

În Biserica Unită Română din Brașov va avea loc Duminecă în 24 August 1941 ora 11 a.m. un parastas pentru decedatul Protopop Mihail Hordărnău, canonic onorar.

TIPOGRAFIA

„ASTRA”

Execută orice tipăritură
sau lucrare de legătorie

Telefon 1102

Aveți încredere într'o între-
prindere curat românească.

Atelierele: Str. Ing. Eug. Ionică No. 1. (în curtea cinematografului „ASTRA”)

CAMUFLAREA

Multă lume, neștiutoare, a înțeles că libertatea la circulație, până la ora 24, înseamnă și libertate la luminat.

— Este o mare greșală.

— Camuflajul se menține cu toată strictețea și Zona Apărării Antiaeriene Brașov roagă toți cetățenii Municipiului Brașov, să nu aprindă nimeni vreo lumină, până ce mai întâu nu verifică camuflarea.

Hotărât, camuflajul Brașovului este absolut necesar.

Zona A. A. Brașov roagă să se revizuiască camuflajul tuturor farurilor dela automobile.

Nu este destul deschizătura mică pentru lumină, dar chiar și aceasta trebuie camuflată cu celofan albastru.

În orașele industriale și încercate de bombardament, cetățenii toți strigă și opresc mașinile până sting luminile, dacă nu sunt camufluate.

Oricine ia numărul mașinei și literile ei și le raportează la Prefectură (camera 40), va ajuta la camuflare, iar vinovatul va fi pedepsit.

Armata și Poliția au ordin să aresteze, imediat, pe vinovat, încheindu-le acte pentru pedepsire, adică: amendă până la 100.000 lei, închisoare până la 2 ani și confiscarea mașinei.

Reducerea coeficientului de impunere pt. comercianții de coloniale

Primim din partea Asociației comercianților de coloniale și delicatese din Brașov, de sub președinția dlui Radu Stînghe, spre publicare, următoarele:

„În urma stăruitoarelor intervenții făcute de către conducerea acestei organizații, Ministerul de Finanțe, apreciind ca justă situația grea ce întâmpină în prezent comerțul alimentar, a aprobat prin Deciziunea Nr. 301.250/1941, următoarele reduceri asupra coeficientului de impunere fiscală, pentru această breaslă:

— La Nr. 106 din tabela de coeficient — comerț en gros de băcănie și coloniale, dela 6% la 4%;

— La Nr. 108. Comerț de băcănie și coloniale în detaliu, dela 9% la 6%;

— La Nr. 109. Comerț en gros și în detaliu de băcănie și coloniale, dela 8% la 5%.

Această decizie a apărut în M. Of. Nr. 138 din 11 August 1941”.

Apel către tinerele fete

Institutul Suroilor de Ocrotire din Iași are un cămin bine amenajat, unde toate elevele sunt interne, toate sunt bursiere și toate se pregătesc să devină adevărate misionare ale sănătății.

Se primesc absolvente de liceu și absolvente de școli normale. Inscriserile se primesc până la 1 Septembrie a. c. Cererile se însoțesc cu actul de școlaritate, act de naștere și act de naționalitate.

Elevele care nu au bacalaureatul vor da un examen din limba română, geografie și istorie.

Ori ce informațiuni se primesc dela direcțiunea școlii Iași, Muzelor, 28.

Avem 60 locuri libere, grăbiți cu inscrierile. Toate femeile sunt obligate acum să se pregătească pentru a-și servi țara și neamul. Cursul durează 3 ani.

Inscrierile la gimnaziul din
Satulung Brașov

La gimnaziul comercial din Satulung-Brașov, au început inscrierile și reinscrierile. Școala are un internat spațios, așezat într'o regiune frumoasă și liniștită. Taxa de frecvență este de 3.000 lei, iar întreținerea completă în internat 16.590 lei. Taxa de internat se poate plăti în rate lunare, iar cea de frecvență în 4 rate. Cei interesați se pot adresa școlii personal sau prin corespondență.

Școala urbană de gospodărie
Brașov

INSCRIERILE

La școala Urbană de gospodărie gr. I Brașov, inscrierile și reinscrierile au început dela 10—31 Aug. 1941.

Sunt locuri libere în toate clasele. Se acordă burse elevelor orfane de războiu, refugiate sărace și meritoase.

În cl. I se primesc absolvente a IV cl. primare.

În cl. II se primesc absolvente a I cl. secundară de orice fel.

În cl. III se primesc absolvente a III cl. secundare sau cursul supra-primar complet.

În cl. IV se primesc absolvente cu IV cl. secundare de orice grad.

Examenul de corijență se va ține la 1—5 Sept. Orice informații se pot lua dela cancelaria școlii în fiecare zi. La cerere se trimit prospecte.

CRONICA RAZBOIULUI

Colosul dela Răsărit în agonie. Românii sunt pe drumul unei reîntregiri totale.

Sovietele își trăiesc sfârșitul. Armatele aliate străbat cărările ce duc spre inima lor înveninată. Pretutindeni, în urma bolșevicilor, se arată prăpădul pe care l-au provocat. Nimic și nimeni nu-i cruțat. Așezări omenești ridicate în timp de secole; sate care adăposteau strădania multor generații și chiar instituțiile răsărite din loc în loc pentru a servi drept pepiniere pentru recoltarea germenului bolșevic, totul este prada unui barbarism neîntâlnit.

BISERICI ȘI ALTARE

Pe întinsurile Ucrainei cucerite de armatele aliate se ridică innuri de slavă și de bucurie. O viață, nouă începe sub oblăduirea adevăratei civilizații, iar binefacerile ei vor străbate întinericul în care domnește încă puterea Kremlinului, care se va prăvăli sub puterea credinței atavice în cruce și în Dumnezeu. Dovada evidentă a rezistenței credinței în Hristos se oglindește în procesiunile religioase care au luat caracterul unor adevărate manifestații populare. Se reia, astfel, firul tradiției străbune, curmat odată cu întronarea regimului comunist. Preoții în odăjdii binecuvintează din ușa altarului redeschis, poporul bate mătâni cucernice în fața icoanelor scoase din ascunzăturile pământului; iar dangănel clopotelor vestește reînvierea credinței creștine peste platurile Rusiei pravoslavnice...

Spre lichidarea definitivă a bolșevismului

Și, în timp ce viața, în ținuturile cucerite, reintră pe făgașul ei sănătos, războiul este purtat tot mai departe, într'un ritm din ce în ce mai accelerat și într'o încordare supremă.

Este, în această încordare, dorința de nimicire definitivă a primejdiei dela Răsărit, care ne-a depozat tâlhărește, anul trecut, de cele două provincii moldovenești, și care plutea ca o aripă neagră deasupra destinului neamului nostru și a civilizației apusene, tot mai amenințătoare, tot mai agresivă.

Războiul, deci, va fi dus până la lichidarea definitivă a primejdiei bolșevice, iar lupta nu va înceta decât atunci când va fi asigurată o temelie solidă templului în care va domni pacea și liniștea păzitoare a progresului și civilizației și când nimic nu va mai amenința credința și tradiția.

Nu este departe vremea în care, punându-se în balanța dreptei judecări riscurile și jertfele noastre, umbrele unui destin pe care nu l-am meritat vor fi alungate și o regăsire totală a tuturor fiilor neamului nostru va însemna înghițirea pentru totdeauna a dușmanilor, fie ei la Răsărit, fie în alta parte...

Armatele germano-române-italiene înaintează victorioase spre ținta finală

Frățietatea de arme germano-româno-italiana este chezașia izbânzii finale, iar recunoașterea de către trupele aliate a eroismului soldatului nostru este un fapt care ne umple sufletele de mândrie și de nădejde în dreptatea cauzei românești.

În ultimele zile armatele aliate au realizat performanțe excepționale de lupte și marș. Urmărirea trupelor sovietice din Sudul și Estul Ucrainei este dusă cu înverșunare.

Ultimele comunicate ale diferitelor agenții de presă precum și comentariile presei străine lasă să se înțeleagă importanța cuceririi unor puncte strategice, care pentru păstrarea secretului tactic, nu sunt numite. Totuși, nu scapă nimănui

importanța operațiilor din Ucraina, care constituie fazele cele mai importante ale războiului din Răsărit. În acea parte a frontului două din armatele generalului Budieni, din Ucraina apuseană, au fost nimicite, iar o a treia este considerată ca scoasă din luptă, în urma pierderilor suferite în luptele ce s-au dat în regiunea cuprinsă între Marea Neagră-Nistru-Bug și Nipru. De altfel însuși comunicatul sovietic recunoaște că trupele roșii din Ucraina au fost nevoite să abandoneze baza navală importantă dela Nicolaev, precum și regiunea industrială din Krivoi Rog, situată între Bug și Nistru, regiune bogată în mine-reu și fier.

coloane bolșevice au trecut Niprul, iar cele care se mai găsesc pe platoul dintre Bug și Nipru sunt amenințate cu încercuirea, căci retragerea lor este amenințată să fie tăiată de trupele germane cere au atins Niprul.

În sectorul Odesa trupele sovietice încercuite de trupele românești sunt pe cale de nimicire, iar vapoarele din port au fost scufundate, lipsind în felul acesta trupele bolșevice de orice posibilitate de retragere. Se poate ca la apariția acestei cronici Odesa să fie în stăpânirea trupelor românești.

... URMĂRIREA CONTINUĂ ...

În sectorul Odesa, încercuit de trupele române, operațiunile de nimicire sunt în curs, iar după ocuparea orașului și portului Nicolaev, trupele germane și aliate continuă înaintarea în direcția Chersonului, situat la o depărtare de 60 km. de Nicolaev. Pe întregul front trupele bolșevice sunt în retragere desordonată. După comunicatul marelui cartier general german, în Ucraina de Sud continuă urmărirea inamicului, a cărui retragere a luat, în numeroase locuri, caracterul unei fugi precipitate în direcția Niprului inferior, sau, mai precis, între Dniropetrowsk și Cherson. Câteva

CANALUL STALIN INPRACTICABIL

Cu prilejul înaintărilor, trupele germane au provocat pierderi grave armatelor bolșevice, capturând numeroși prizonieri și un numeros material de război. În sectorul de Nord al frontului aviația germană de luptă a reușit să distrugă un stăvilor important al Canalului Stalin și astfel să avarieze singura cale navigabilă între Marea Baltică și Marea Albă, în așa măsură, încât această cale și-a pierdut toată însemnătatea. De acum înainte forțele navale ușoare bolșevice, care se mai găsesc în Golful Finlandei, nu vor mai

putea să fugă în Marea Albă. În vreme ce, pe frontul astfel creat, trupele sovietice bat în retragere, aviația germană de bombardament a aruncat bombe de toate calibrele, distrugând linii și instalații feroviare în spatele frontului sovietic. În sectorul Gomel au fost pricinuite mari incendii la instalațiile de cale ferată, iar în sectorul Dniropetrowsk podurile situate pe Nipru au fost distruse de bombe aruncate dela o mică înălțime. De asemenea au fost nimicite sute de care de luptă și autocamioane.

KIEVUL, CENTRU DE REZISTENȚĂ

Lupte îndârjite se duc în sectorul Kievului și Karostenului. Știut este că regiunea Kievului este una din cele mai puternic fortificate, constituind, în acest domeniu, mândria tehnicii bolșevice. În ultimii ani s'au desfășurat aici cele mai mari manevre, care aveau caracterul intenționat demonstrativ și

ostentativ, nu numai prin concentrarea unor mase de manevră, care au atins un efectiv de 700.000 oameni, ci și prin tema loc, care ținea să arate participanților străini intenția unui apropiat atac împotriva vecinilor dela Apus, atac pus în practică anul trecut.

Prăbușirea Ucrainei, începutul altor prăbușiri

Situația catastrofală a armatelor bolșevice din Sudul Rusiei nu neliniștește numai Moscova, ci și Londra, producând panică în amândouă capitalele. În cercurile engleze se statorește tot mai mult convingerea, că trupele roșii nu vor putea crea o nouă linie de rezistență dincolo de Nipru, deoarece armatele sovietice, chiar dacă sunt încă în număr destul de mare, ele nu mai posedă armamentul greu necesar unei atari rezistențe. În afară de aceasta se recunoaște lipsa de avioane și tancuri, precum și faptul că industria de război a lui Stalin nu este în stare să înlocuiască lipsurile de arma-

ment. Se pare că cercurile experților britanici recunosc că prăbușirea Ucrainei ar putea provoca aceeași soartă și celorlalte fronturi.

Aceleași cercuri recunosc acum, că Germania nu a urmărit succese de prestigiu momentan, prin ocuparea diferitelor orașe rusești, ci a urmărit și a reușit să distrugă pe adversar, având certitudinea că după distrugerea forței armate, nimeni nu-i va putea sta în calea cuceririi teritoriale; se adevărește odată mai mult, că propaganda britanică s'a servit de fapte care nu erau bazate pe cunoașterea reală a situației.

DUPĂ ÎNTĂLNIREA DIN ATLANTIC

După întâlnirea dintre d-nii Roosevelt și Churchill, care a avut loc undeva prin cerurile Atlanticului de Nord, nici un fapt nou n'a întărit speranțele bolșevice în ajutorul promis. Singura înălțare luată, care poate fi realizată, este trimiterea unei comisii, care să constate dacă se poate pune vreo nădejde serioasă în rezistența trupelor so-

vietice, retrase, eventual, în fundul Siberiei. Dacă se pune astfel problema, apoi soarta Moscovei și Kievului este pecetluită. Dacă orice încercare de rezistență a inamicului, fie dincolo de Nipru, fie în pusturile Siberiei, nu constituie decât ultimele spasmi ale unui regim, împotriva caruia luptă întreaga lume civilizată.

Japonia și războiul economic

Se pare, însă, că cei doi oameni politici au discutat și pus la punct unele probleme, care privesc situația din Extremul Orient, căci numai așa se explică sforțările Angliei și Americii pentru a încercui Japonia.

Prin această încercuire cele două state aliate se găsesc în război economic cu Japonia. Anglia și America par însuflețite de speranța că vor putea slăbi forța de rezistență a Japoniei printr'o presiune extraordinară. Se poate ca această concluzie să fie complet falsă, intrucât forța militară a Japoniei nu poate fi amenințată de o încercuire, mai ales atunci când ea este anunțată din timp, permițându-se a se lua măsurile impuse, și când Japonia posedă materii prime care-i îngăduie să reziste încercuirii anglo-americane mai mult de cât ar îngădui rezistența fermierilor și bancherilor anglo-americani care-și văd periclitate interesele lor vitale.

Presă japoneză invită guvernul să ia toate precauțiile necesare și să supravegheze cu cea mai mare atențiune desfășurarea situației politice și militare. În cercurile ziaristice japoneze se crede că în cursul întrevederii celor doi băr-

bați s'a discutat și situația Vladivostokului, care ar urma să fie ocupat, pentru a se crea acolo un al doilea Singapore. După întrevederea din Atlantic se pare că tendința de dominație anglo-americană este îndreptată spre un control al lumii întregi, iar amenințarea Angliei față de Iran este tot mai agresivă. Situația în Iran pare a fi tot mai gravă și această gravitate se oglindește în faptul că Anglia și U. R. S. S., au făcut un nou demers pe lângă guvernul Iranului, considerat la Londra ca având un caracter foarte serios. În cercurile militare se declară că chestiunea Iranului, actualmente, — în afară de problemele în legătură cu Orientul apropiat — prezintă cea mai mare neliniște.

Este bine să precizăm că demersul anglo-sovietic pe lângă guvernul din Iran a fost impus de interesul ce prezintă pentru Anglia regiunea petroliferă iraniană, precum și menținerea comunicațiilor cu India. Aceste interese vor determina trimiterea de trupe engleze în Iran, care vor putea intra fie din Irak, fie din Siria. Din ultimele telegrame reese că Sovietele au concentrat trupe la frontiera iraniană.

Situația pe alte fronturi de luptă

În regiunea Tobruk au fost bombardate instalațiile portului, deasemeni și instalațiile dela Marsa Matruh. În Africa Orientală forțele engleze au făcut numeroase incursiuni în pozițiile dela Uolchefit și Culquabert, iar pe frontul aerian din Apus s'au înregistrat numeroase sboruri de recunoaștere și bombardament, atât asupra Germaniei, cât și asupra Angliei.

Evenimentele politice în curs de desfășurare vor fi depășite, însă, de evenimentele militare.

Mardare Mateescu

Redactor responsabil
ION COLAN